

VISIONÄREN

2.08

Forskning i framkant

Lund jagar
europeiskt
jätteprojekt

REVISORER
RYCKER IN
hjälper elever
i Malmö

6 MÅL VAR
FÖR PRÄSTER
OCH IMAMER

Anders Lago sätter Södertälje på
VÄRLDSKARTAN

”Vi behöver ett
passionerat ledarskap.”

Jan Sturesson, Global government leader,
Öhrlings PricewaterhouseCoopers

Innehåll 2.08

4 PR-succé i Södertälje

Anders Lago, ordförande i kommunstyrelsen i Södertälje, är mannen som fått världen att lyssna.

14 Besöksrekord på KOMMEK

Komrev inom Öhrlings PricewaterhouseCoopers fanns på plats när KOMMEK-mässan i Malmö slog publikrekord.

9 Lyckat integrationsprojekt

I Malmö samarbetar Öhrlings PricewaterhouseCoopers med Rosengårdsskolan.

16 Svensk tar över rodret

Jan Sturesson, partner inom Öhrlings PricewaterhouseCoopers, blir global ledare för verksamheten inom offentlig sektor.

10 Lund i frontlinjen

Region Skåne kämpar tillsammans med Lunds kommun för att bli ett internationellt centrum för materialforskning.

18 Finanskris oroar kommuner

Krisen i försäkringsbolaget AIG oroar många av dess kunder bland kommunerna.

13 Boden bäst i test

Bodens kommun tog hem förstapriset i årets tävling om bästa förvaltningsberättelse.

20 Nyttänkare i predikstolen

Kyrkoherde Jim Tullgren tar nya grepp för att locka fler kyrkobesökare.

24 Hallå där ...

– Carin Mannheimer, folkjär regissör och författare.

UNIKT SAMARBETE MED AGRESSO

Den offentliga sektorn efterfrågar allt mer hjälp med hanteringen av sin administration. För att möta detta behov har Öhrlings PricewaterhouseCoopers och Agresso inlett ett unikt samarbete för att erbjuda en lösning kring leveransen av administrativa tjänster till kommuner. Samarbetet innebär att Öhrlings PricewaterhouseCoopers inkluderar Agressos affärssystem i sitt erbjudande till den kommunala sektorn.

– Inom Öhrlings PricewaterhouseCoopers bedriver vi en omfattande serviceverksamhet, benämnd Affärsservice, som innefattar bland annat löne- och redovisningsservice. Denna service tillhandahålls till flera tusen mindre och medelstora företag och verksamheter i Sverige. Nu kommer vi att kunna erbjuda detta även till landets kommuner och landsting, säger Hans Börsvik, vice vd på Öhrlings PricewaterhouseCoopers.

Öhrlings

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Visionären – en tidning med aktuell information för kommuner, landsting och trossamfund. Utgiven av Öhrlings PricewaterhouseCoopers/Komrev tre gånger per år (april, september, december).
Ansvarig utgivare: Anita Lundgren **Redaktionell kontakt:** Mona Nilsson, mona.nilsson@se.pwc.com **Telefon** 046-286 93 16
Adress 113 97 Stockholm **Redaktion:** Margareta Irenaeus, Jan Sturesson, Anita Lundgren **Tryck** Trydells tryckeri, 2008
Omslagsfoto Jan Lipka **Upplaga** 9 000 ex **Produktion** Appelberg **www.appelberg.com** i samarbete med Öhrlings PricewaterhouseCoopers **www.pwc.com/se**.

HISTORIKER OCH GYMPALEDARE FICK KUNSKAPSPRIS

Teamet bakom klass 9A och Johan "Friskis & Svettis" Holmsäter är två av sammanlagt sex vinnare av 2008 års Kunskapspris. De fick ta emot sina priser från Kronprinsessan Victoria under högtidliga former vid Kunskapsgalan som hölls i Stadshuset i Stockholm 6 oktober. De sex vinnarna fick dela på totalt 1,5 miljoner kronor i prispengar. Det internationella hederspriset som delades ut för andra året i följd, gick till grundarna av Google.

Av 300 nominerade kom bara 15 till final. Vinnarna har haft hård konkurrens av välkvalificerade medtävlare i samtliga kategorier. De nominerade har tävlat i fem olika katego-

rier, allt från skola/ utbildningsväsende, näringsliv, folkrörelser/ organisationer, offentlig verksamhet, folkrörelser/organisationer, till övrig verksamhet/ unik personlig insats.

ALLA VINNARE PER KATEGORI:

- ❖ **Skola/utbildningsväsende:**
Teamet bakom klass 9A
- ❖ **Näringsliv:** Skolporten AB
- ❖ **Offentlig verksamhet:** Gunnar Wetterberg
- ❖ **Folkrörelser/organisationer:**
Johan Holmsäter
- ❖ **Övrig verksamhet/unik personlig insats:**
Karin Bojs
- ❖ **Internationella hederspriset:** Grundarna av Google, Larry Page och Sergey Brin

Kunskapspriset instiftades 2002 av Nationalencyklopedin och har en total prissumma på 1,5 miljoner kronor (250 000 kr/pris). Samarbetspartners till Nationalencyklopedin är E.ON, KK-stiftelsen, Lärarförbundet, Malmö Aviation, Stockholms Stad, Synovate, Univer-seum, Vetenskapsrådet Vinnova, Årets kock och Öhrlings PricewaterhouseCoopers.

Svåra och stimulerande utmaningar väntar!

Anita Lundgren tar över efter Jan Ekholm som Regionchef för Komrev.

Som ny ledare för Komrev har jag fått ett värdefullt arv att förvalta. Inom den kommunala sektorn har Komrev varit och är landets ledande leverantör av tjänster inom rådgivning, utbildning och revision. Jag har tagit på mig en stor utmaning att tillsammans med ett rikstäckande nätverk av erfarna medarbetare kontinuerligt fortsätta att utveckla de bästa lösningarna för ett väl fungerande samhälle som har medborgarnas förtroende.

Komrev inom reVisionsbyrån Öhrlings PricewaterhouseCoopers har bytt ledare, men lugn, såväl Komrev som Öhrlings PriceWaterhouseCoopers är fortfarande landets största experter på revision. Men utan två bokstäver förändras perspektivet från dåtid till framtid, och framhäver bredden i företagets tjänster.

Vi vill hjälpa våra uppdragsgivare att nå sina visioner.

Genom engagemang och trovärdighet vill vi bidra till att utveckla våra kunders verksamhet med den fasta övertygelsen att ekonomisk kontroll är förutsättningen för att kunna styra rätt i en föränderlig värld. Under våren har vi genomfört en stor aktivitet där vi tillsammans med flera av våra uppdragsgivare identifierat vad som i dagsläget uppfattas som de absolut viktigaste framtidsfrågorna i landets kommuner och landsting.

Ett område där det behövs visioner är frågan om invandring och integration. Under många år har invandrare från olika länder tillfört nya kunskaper som bidragit till en positiv ekonomisk utveckling i Sverige. Idag har vi en situation där den demografiska utvecklingen innebär stora utmaningar för samhället. När allt färre personer i arbetsför ålder ska försörja allt fler äldre och sjuka, blir det också allt viktigare att tillvarata de resurser som

invandrare och flyktingar besitter. Hos Öhrlings PricewaterhouseCoopers i Malmö medverkar våra anställda sedan ett par år tillbaka i ett integrationsprojekt tillsammans med Rosengårdsskolan. Syftet är att hjälpa elever som har svårt att få prao- eller praktikplatser. Det är ett utmärkt exempel på hur visionärt tänkande kan bidra till en god samhällsutveckling.

Visioner är också något som i hög grad präglar forskare. I september riktades världens blickar mot den jättelika partikelacceleratorn vid CERN-laboratoriet i Schweiz där forskarna försöker hitta nya rön om materians minsta beståndsdelar. Men det är inte bara vid CERN som det bedrivs spjutspetsforskning på detta område. Just nu kämpar Lund för att den europeiska materialforskningsanläggningen ESS ska placeras i kommunen. Det är också ett visionärt tänkande som kan leda till att Lund blir ett världsledande centrum inom materialforskning.

Vilka utmaningar ser då jag i egenskap av ny ledare för Komrev att vi står inför?

Jag vill här ansluta till den uppfattning som min föregångare Jan Ekholm har uttryckt: Förändringarna kommer och den nya kommunen/landstinget, inklusive revisorer och rådgivare, kommer att stå inför svåra och stimulerande utmaningar. En fantastisk känsla som leder till att det mest stabila man kan ha i ett modernt samhälle är den egna förmågan till förändring.

Anita Lundgren, Regionchef Komrev
anita.lundgren@se.pwc.com

Hur ska man få världen att lyssna när man har något viktigt att säga? Anders Lago, kommunstyrelseordförande i Södertälje, är mannen som fått Al Jazira, CNN, Le Monde och Washington Post att lyssna.

PR-maskinen **ANDERS LAGO**

För ett år sedan beslutade politiker i Södertälje att försöka ändra på situationen för asylsökande och flyktingar.

– Vi ville förändra både flyktingpolitiken och vårt eget sätt att arbeta med flyktingar, säger Anders Lago.

Men även för en kommunstyrelseordförande är det inte gjort i en handvändning att ändra landets flyktingpolitik. Skälet är helt enkelt att det inte är Sveriges kommuner som beslutar om vilka regler som gäller för flyktingar, den uppgiften vilar på riksdag och regering.

– Just därför beslutade vi oss för att påverka opinionen, både politiker och allmänhet. I det PR-arbetet är det viktigt att vi syns i media och träffar människor som har inflytande och makt, säger Anders Lago.

PR-arbetet har minst sagt gett ett gott

resultat. Medier från hela världen har vallfärdat till Södertälje för att få en pratstund med Anders Lago som tydligt upprepat kommunens budskap: Självklart ska vi ta emot flyktingar, men Södertälje ensamt kan inte ta emot fler flyktingar från Irak än vad hela USA gör.

Skälet till det internationella intresset är att Anders Lago har lyckats med uppgiften att träffa personer med makt. I våras blev han inbjuden att berätta om Södertäljes flyktingarbete i den amerikanska kongressen. Bakgrunden till detta var att medier i USA börjat få upp ögonen för Södertälje efter att den amerikanska nyhetsbyrån AP under hösten 2006 skrivit om flyktingströmmen dit från Irak. Flera stora tidningar, bland annat Washington Post, hakade på. Och när Anders Lago blev inbjuden som åhörare vid ➤

Anders Lago vill förändra både flyktingpolitiken och sättet att arbeta med flyktingar i Södertälje.

Den höga invandringen till Södertälje har lett till akut bostadsbrist.

ett utskottsförhör i Washington lyckades man ordna ett mycket uppmärksammat möte med den demokratiska presidentkandidaten Barack Obama.

Att få uppmärksamhet i media är en sak, men själva poängen med PR-arbete är det ska leda till förändringar. Har ert PR-arbete lett till några reella förändringar?

–Oj, vilken svår fråga, säger Anders Lago med ett skratt. För ett år sedan vågade inte socialdemokraterna eller alliansregeringen diskutera den misslyckade flyktingpolitiken. Nu har trenden vänt, nu presenterar partierna sina förslag på DN debatt. De har delvis lyssnat på Södertälje - men inte tillräckligt.

– Fortfarande har inget parti vågat presentera förslag som kan förändra de segregerade

bostadsområdena som Ronna, Gårdsten och Rinkeby. Men det är helt klart att vi har lyft upp flyktingfrågorna på varje partis prioriteringslista och det är en förändring. Och vem vet, kanske ledde mitt tal i kongressen till förändringar, i alla fall har USA beslutat att öka mottagandet från 500 till 10 000 flyktingar från Irak.

Enligt Anders Lago har den svenska flyktingpolitiken havererat, vilket först och främst drabbar de flyktingar som kommer hit.

– Sverige ska ha en generös flyktingpolitik. Det är inga som helst problem för Sverige att ta emot alla flyktingar som kommer hit. Problemet är koncentrationen till vissa områden som exempelvis här i Södertälje. Det leder till ett segregerat samhälle där det är mycket svårt för dessa

människor att komma in i samhället och få jobb, säger Anders Lago.

Enbart för att ge alla nyanlända flyktingar som kommer till Södertälje arbete krävs 1 000 nya arbetstillfällen per år. Dessutom har den höga invandringen lett till en akut bostadsbrist. När brandkåren öppnade ett skyddsrum bodde åtta flyktingar på madrasser direkt på betonggolvet. Och det är inte ovanligt att flera familjer bor i en tvårummare, berättar Anders Lago.

Även förskolor och skolor drabbas. Ett ständigt inflöde av nya barn gör det svårt för lärarna att bedriva ett bra arbete. Dessutom blir undervisningen sämre eftersom alltför många i samma klass inte behärskar svenska fullt ut.

Idag kan flyktingar bosätta sig var de

vill, givet att de själva kan ordna bostad. Det vill Anders Lago ändra på. Södertäljes förslag innebär bland annat att de asylsökande ska flytta till kommuner där det finns arbetstillfällen och bostäder.

– De bör få välja mellan 50 till 80 kommuner. Överfulla kommuner som Södertälje där det inte finns bostäder ska över huvud taget inte vara ett alternativ.

– Vi ska ha ett system där vi tillvaratar flyktingars kompetens och deras vilja att arbeta och göra rätt för sig. Vi ska utgå från ett arbetsmarkandsperspektiv.

Flyktingpolitik är en känslig fråga. Finns inte risken att ni uppfattas som främlingsfientliga när ni går ut med att begränsa invandringen till Södertälje?

– Nej, snarare tvärt om. Främlingsfientlighet uppstår när frågor inte diskuteras

öppet och ur alla synvinklar. Har man dessutom ett system som Sveriges som helt har havererat är risken ännu större.

– Jag tror att jag aldrig har blivit kritiserad för att vara främlingsfientlig av den enkla anledningen att jag inte är det och att jag verkligen vågar ta en diskussion.

Under Almedalsveckan höll ni ett seminarium med rubriken "Välkomna svartskallar".

– Visst kan det tyckas starkt. Men syftet var att väcka uppmärksamhet, vilket vi lyckades med. Seminariet, som handlade om att få in människor i arbetslivet, blev så populärt att alla som ville inte fick plats i lokalen.

Att väcka uppmärksamhet och sticka ut är således en viktig del i PR-strategin. ➤

Södertälje och invandring

Södertälje är en gammal handelsstad och har lång erfarenhet av invandring. Nästan 40 procent av Södertäljes befolkning har utländsk bakgrund, en andel som ökar med 1,5 procent per år. Den största invandrargruppen är assyrier/syrianer.

Den assyriska/syrianska invandringen till Sverige och Södertälje började i slutet av 60-talet och skedde främst på grund av arbetsmarknadsskäl. Från 1970-talet och framåt har flyktingar och immigranter från sydöstra Turkiet, nordvästra Syrien, delar av Libanon samt från norra Irak kommit till Södertälje.

De Irakier som kommer till Södertälje är nästan alla kristna. Att det finns kristna samfund i Södertälje är en viktig anledning till att irakier söker sig till Södertälje. Idag uppgår Södertäljes irakiska befolkning till omkring 6 000 personer.

” Vi ska ha ett system där vi tillvaratar flyktingars kompetens och deras vilja att arbeta.”

Anders Lago, kommunstyrelseordförande

Södertälje siktar på att inom tio år ha 100 000 invånare.

Enligt Anders Lago har Arbetsförmedlingen i Södertälje kapitulert i frågan om att få in flyktingar i arbetslivet, även om de på försommaren fick en hel del nya resurser. Istället för att gnälla om det har Södertälje kommun i praktiken startat en egen arbetsförmedling. Totalt arbetar idag närmare 80 personer med flyktingmottagandet, utöver sfi-lärarna. Målet är att 80 procent av invandrarna ska ha arbete inom två år efter att de fått uppehållstillstånd.

– Det vi ser nu är ett enormt slöseri med resurser. Merparten av alla irakier som kommer hit är otroligt välutbildade. Men vad arbetar de med? Jo, många blir pizzabagare eller städar åt rika familjer i Danderyd. Så ska det inte vara och det ska vi ändra på.

Anders Lago är verbal och snabb. Dessutom vågar han sticka ut med tydliga åsikter, vilket leder till att media gärna pratar med honom. Trots att han gett sig i kast med digra frågeställningar går det inte att ta miste på hans positiva inställning. Att flyktingarna som kommer till Sverige får bra information är en nyckelfråga, enligt Anders Lago.

Södertälje kommun tog på eget bevåg fram en broschyr där de informerade om läget i Södertälje och att det råder bostadsbrist. Syftet var bland annat att flyktingar skulle inse att det finns andra städer med bättre förutsättningar.

– Migrationsverket vägrade att dela ut broschyren vilket jag tycker är helt åt skogen. Nu informerar vi istället själva, men det vore mycket bättre om flyktingarna fick informationen innan de beslutat sig för var de ska bo, säger Anders Lago.

Att Södertälje kommun använder skattepengar till PR-arbete ser inte Anders Lago som ett problem.

– PR är enormt viktigt, speciellt med tanke på att konkurrensen om invånare och företag har ökat. Dessutom bidrar det till att skapa stolthet kring sin kommun. PR-arbete är en mycket viktig del i vår strategi och ska bidra till att Södertälje inom tio år har 100 000 invånare och att vi förstärkt vår position som Sveriges internationella huvudstad. ■

AV HENRIK NORBERG
FOTO JAN LIPKA, SCANPIX

PR HANDLAR OM ATT STYRA

Jörgen Eriksson är mannen bakom Södertäljes PR-arbete. Först anlätades han som inhyrd konsult, numera är han fast anställd.

Hur läggs en bra PR-strategi upp?

– Det är ett omfattande arbete som tar tid. Men i korthet: Gör en omvärldsanalys, bestäm mål och ta fram strategier för att nå dessa mål. Och håll dig till dessa.

Tips till andra kommuner?

– Utgå från den egna kommunens förutsättningar. Säkerställ att det finns en bred politisk förankring bakom frågorna, annars blir jobbet omöjligt. När dessa grundstenar är på plats gäller det att tänka till: hur vill vi uppfattas och vad är det som vi vill påverka.

– För att få uppmärksamhet måste man även våga sticka ut.

Vilka är de vanligaste misstagen som kommuner gör i sitt PR-arbete?

– Vissa kommuner tror att andra per automatik är intresserade av kommunen. Så är det inte. Byt perspektiv och ställ frågan: hur vill vi att kommunen ska uppfattas. Men den bilden får inte vara tagen ur luften utan måste överensstämma med verkligheten, annars blir det inte trovärdigt.

– Det är också ganska vanligt att kommuner blir styrda eftersom tiden går åt till att hantera omvärldens krav. Tänk på att det gäller att vara aktiv, antingen styr du utvecklingen eller så blir du styrd. PR handlar om att styra.

Vilka är vinsterna med ett bra PR-arbete?

– Är man tydlig med vad man vill och verkligen kommunicerar det, ökar också sannolikheten att man får igenom det man vill. Dessutom stärks varumärket, vilket är positivt. Idag är Södertälje världens mest kända svenska kommun!

Jörgen Eriksson är ansvarig för PR-arbetet i Södertälje.

Revisorer hjälper elever i Malmö

I Malmö arbetar Öhrlings PricewaterhouseCoopers aktivt med integrationsfrågorna. Bland annat bjuder man in elever från Rosengårdsskolan till företagsbesök för att ge eleverna en bättre kontakt med näringslivet.

Idén till projektet med företagsbesöken föddes för flera år sedan när man på Öhrlings PricewaterhouseCoopers började diskutera integrationsfrågan. Pusselbitarna föll på plats när en lärare på Rosengårdsskolan hörde av sig och önskade pengar till ett projekt som heter KIPP – "Knowledge is Power Program". Det är en amerikansk idé som bygger på enkla regler och belöningar för eleverna, det kan handla om att hålla tider, göra läxor och ha böckerna med på lektionerna. Det övergripande målet är att få fler elever godkända i grundskolan.

På Rosengårdsskolan finns många elever med invandrarbakgrund, det är bara ett fåtal som har svenska som modersmål och eleverna har ofta mycket svårt att få pro- eller praktikplatser. På Öhrlings PricewaterhouseCoopers insåg man möjligheten att göra en insats.

– Vi ville göra något konkret i integrationsprocessen och när vi blev kontaktade av Rosengårdsskolan började vi diskutera vad vi kunde göra, säger Mattias Lamme,

auktoriserad revisor vid Öhrlings PricewaterhouseCoopers i Malmö.

Projektet är nu inne på fjärde året. Förutom att eleverna från Rosengårdsskolan får komma på besök hos Öhrlings PricewaterhouseCoopers kommer revisorerna också ut till skolan och ger lektioner i samhälls-ekonomi och om vad som egentligen styr ekonomin. Något egenintresse att locka talanger att studera just ekonomi finns inte, enligt Mattias Lamme.

– Men våra kunder är näringslivet och näringslivet påverkas av demografin i Malmö. Mångfald bland våra medarbetare gynnar våra kunder, säger han. ■

Kontaktperson

Mattias Lamme, auktoriserad revisor
Tel: 040-6412754
E-post: mattias.lamme@se.pwc.com

AV ERIK ARONSSON
FOTO X-RAY PHOTO/LEIF JOHANSSON

MINE

Öhrlings PricewaterhouseCoopers ingår också i ett lokalt näringslivsnätverk med namnet Malmö i nya Europa (MINE). Nätverket bildades 2004 och syftet är att arbeta med mångfaldsfrågor, inte minst genom att se invandringen som en möjlighet och inte ett problem.

– Det är många företag som har börjat inse den affärsmässiga nyttan med integration och mångfald. Vi är övertygade om att vi får ett annat driv i integrationsfrågan genom att se

möjligheterna snarare än hoten, säger Mattias Lamme.

Medlemmar i MINE är flera stora företag med verksamhet i Malmö (till exempel SEB, Pågen, Vinge och EON) men även flera mindre företag.

Nyligen har ett projekt startats med syfte att lyfta MINE till nästa nivå med många fler medlemmar, större geografiskt område och egen personal som kan fungera som ett stöd och inspirationskälla.

Sverige

tävlar om

spjutspetsforskning

Den tar åtta år att bygga och kostar nästan 15 miljarder. Nu kämpar Region Skåne tillsammans med Lunds kommun och med fullt stöd av den svenska regeringen för att ESS ska byggas på en åker strax nordost om staden.

ESS är det supermikroskop som Europas materialforskare drömmer om. Att kalla ESS för ett mikroskop är en grov förenkling, egentligen rör det sig om en enorm forskningsanläggning och om den byggs kommer den att vara världsledande i sitt slag. Dessutom beräknas den locka runt 5 000 forskare till Lund och både den omkringliggande som Sveriges ekonomi kommer att gynnas.

– Lund är den perfekta platsen för ESS. Här finns alla förutsättningar på plats för att anläggningen och forskningen ska bli framgångsrik, säger Colin Carlile, chef för ESS Scandinavia som är den organisation som driver frågan att få ESS till Lund.

Om Lund får uppdraget är Colin själv troligen en av de viktigaste anledningarna till att det blev just Lund. Han är en av världens ledande forskare inom området och var chef för neutronforskningsanläggningen ILL Grenoble innan den svenska regeringen utsåg honom till chef. Men det är fler än Lund som vill ha ESS. Under resans gång har konkurrenterna blivit färre, idag återstår Ungern och Spanien.

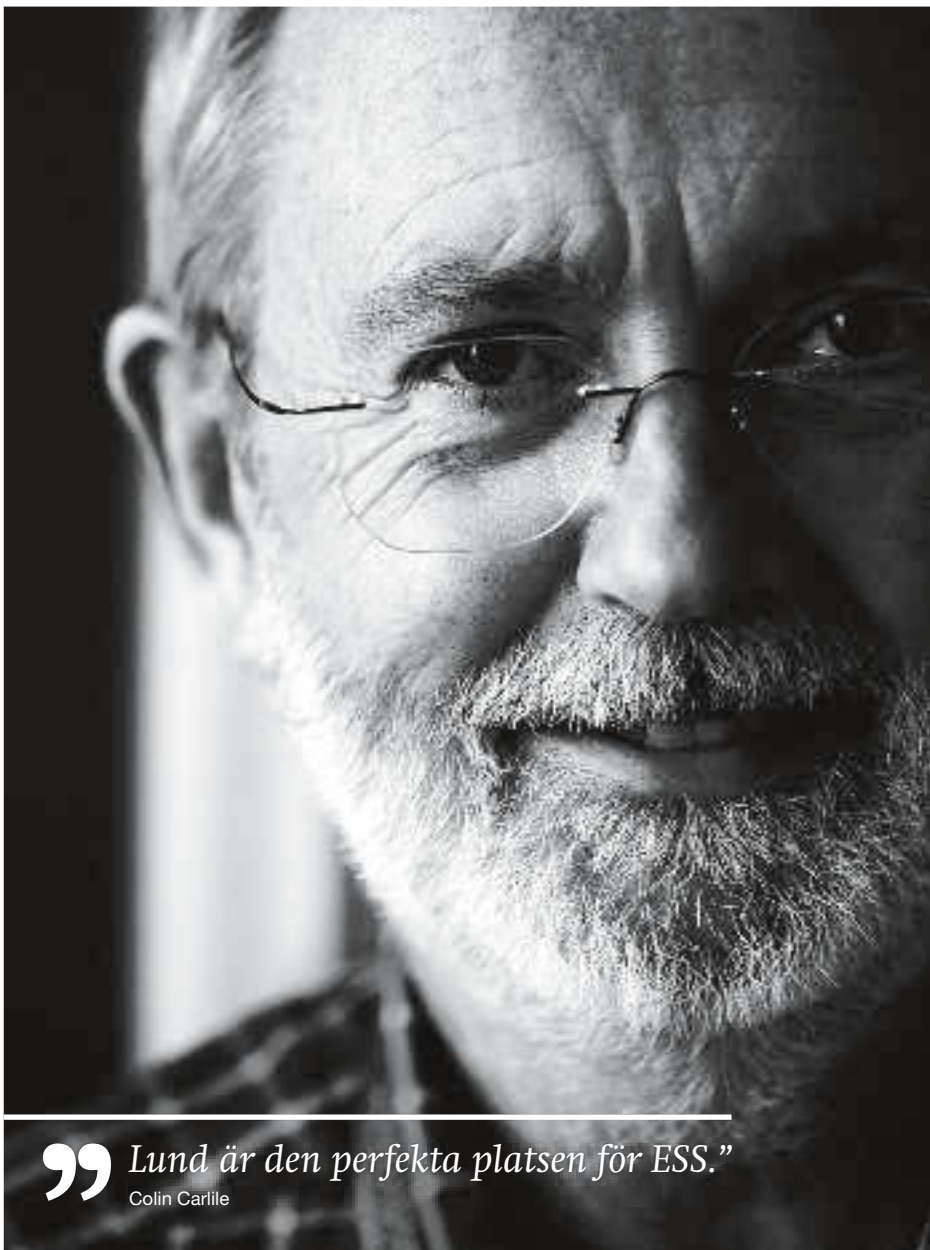
Neutronforskning har gett nya material

Neutronforskning har lett till flera olika nya material. Galliumnitrid används i lysdioder, t ex i mobiltelefondisplayer. Nu pågår forskning som ska leda till att dagens lågenergilampor ersätts med kraftfulla lysdioder. Datorer och CD-spelare innehåller material som utvecklats med hjälp av neutroner. I batterier, minnen och displayer finns elektroniska komponenter i nanostorlek.

ESS är ett europeiskt projekt, men inte ett EU-projekt. Beslutet var det ska byggas fattas därför inte av EU utan av de olika europeiska regeringarna. Men för att göra saken mer komplicerad finns ingen klar beslutsprocess och här kommer PR-arbetet in i bilden. Ungern, Spanien och Sverige konkurrerar med varandra genom att knyta kontakter med bland annat forskare, politiker och genom att erbjuda finansiering.

PR-arbetet med att få ESS till Lund har varit omfattande. Men att hyra in PR-konsulter har varit onödigt eftersom den lilla arbetsgrupp som drivit frågan har en diger bakgrund. Colin Carlile har kontakter med världens ledande neutronforskare och Sveriges förra finansminister Allan Larsson som är chefsförhandlare sitter på de politiska kontakterna. Om det blir Lund avgörs allra senast vid ett möte i Versailles i december.

– Jag känner mig övertygad om att det blir Lund. Vi har knutit de bästa forskarna till oss och dessutom har vår förra finansminister Allan Larsson gjort ett suveränt arbete med att knyta politiska kontakter med olika regeringar runt om i Europa.

”Lund är den perfekta platsen för ESS.”

Colin Carlile

Dessutom, och det här är viktigt, har vi precis undertecknat ett samarbete med den amerikanska motsvarigheten till ESS. Att de väljer att samarbeta med oss, innan det finns ett beslut om var ESS ska byggas, är ett stort steg, säger Marianne Ekdahl, informationschef på ESS.

ESS är ett stort projekt och det finns även kritiker. Kritiken går ut på att anläggningen ger radioaktiv strålning samt att tungmetaller som bly, kvicksilver eller en bly-vismut-blandning kommer att användas.

– Det är mycket positivt att det finns en bra miljölobby i Sverige. Självklart ska de ifrågasätta vad vi gör och hur anläggningen kommer att påverka miljön. Visst påverkar anläggningen miljön, men den påverkan är försumbar, säger Colin Carlile.

Ovan: Marianne Ekdahl är informationschef på ESS.
Nedan: Projektets chef Colin Carlile framför en modell av anläggningen.

ESS, Region Skåne och Öhrlings PricewaterhouseCoopers

ESS är ett stort projekt som spänner över många olika områden. Om Lund får projektet kommer stora delar av samhället att påverkas. Hur Lund, Skåne och Öresundsregionen kan komma att påverkas har Öhrlings PricewaterhouseCoopers fått i uppdrag av Region Skåne att analysera.

Öhrlings PricewaterhouseCoopers har dels arbetat med en kvantitativ process, dels en kvalitativ process. I den kvantitativa har fokus legat på fastighetsmarknaden, infrastruktur, forskning, utbildning och arbetsmarknaden. I den kvalitativa delen har man tittat närmare på ett antal frågeställningar, bland annat:

- ❖ Hur kan regionens strategiska resurser förväntas att utvecklas till följd av en ESS- etablering?
- ❖ Vilken beredskap finns i samhället sett ur ett intressentperspektiv?
- ❖ Strategisk målbild och visionära drivkrafter i regionen med koppling till en framtida ESS- etablering som gör regionen än mer attraktiv. Analysen görs på uppdrag av Charlotte Lindström, chef för Avdelningen för planeringsstrategier inom Region Skåne.

Kontaktpersoner

jan.sturesson@se.pwc.com
rikard.jacobsson@se.pwc.com
margareta.irenaeus@se.pwc.com

Finansiering och spridningseffekter

Sverige ska betala 30 procent av investeringskostnaden och 10 procent av driftskostnaderna. I stora forskningsprojekt är det praxis att värdlandet betalar mer eftersom värdskapet ger stora ekonomiska fördelar, bland annat:

- BNP-tillväxten ökar med 0,17 procent/år eller 4,5 – 5 miljarder kronor, enligt statliga Institutet för Tillväxtpolitiska Studier. Det motsvarar cirka 6 000 arbetstillfällen.
- Den internationella erfarenheten säger att varje jobb på ESS ger upphov till tre andra i den lokala ekonomin.
- Lund stärks som ett internationellt forskningscentrum. Tillsammans med Max-Lab IV bildas ett världsledande centrum inom materialforskning.

Enligt Colin Carlile är strålningen liten, faktiskt mindre än en hundradel av den naturliga bakgrundsstrålning som finns överallt på jorden. Tungmetallen som används räcker hela anläggningens livstid och uppgår till cirka en kubik.

– När anläggningen avvecklas om 50 år tar vi hand om de ämnen som behöver omhändertas. Självklart måste vi uppfylla de regler och lagar som gäller i Sverige för att överhuvudtaget få bygga ESS, säger Colin Carlile.

Strålskyddsinstitutet och Länsstyrelsen

ska granska att strålskyddslagen respektive miljöbalken efterlevs. Denna process beräknas ta omkring två till tre år. Om allt går som planerat ska bygget starta 2010, de första neutronerna produceras 2018 och anläggningen kan vara i full drift 2020.

Europa har länge varit ledande inom neutronforskning. Men de anläggningar som finns idag börjar bli till åren och Europa riskerar att hamna på efterkälken om inget görs. USA:s nya anläggning stod färdig 2006 och Japans blev färdig i år.

– Utan rätt utrustning vinner inte idrottare guld. Samma sak gäller inom forskning och det är därför det är så viktigt att ESS byggs, säger Colin Carlile. ■

Kontaktpersoner ÖPwC

Jan Stureson, 0705-69 37 37

Rickard Jacobsson, 0709-29 28 63

Margareta Irenaeus, 0709-29 21 73

AV HENRIK NORBERG
FOTO ADAM HAGLUND

ESS – så funkar det

ESS är en förkortning för European Spallation Source och är en materialforskningsanläggning. Marianne Ekdahl liknar anläggningen vid ett supermikroskop, men istället för ljus används neutroner för genomlysning av material som undersöks, oavsett om det handlar om plaster, proteiner eller molekyler.

I anläggningen accelereras väteatomkärnor med hjälp av supraledande magnetar i en 600 meter lång tunnel. Det går snabbt, upp till ljusets

hastighet. Vid slutet av tunneln träffar väteatomkärnorna en behållare (målstationen) som innehåller en tungmetall, t ex kvicksilver eller bly. Vid träffen frigörs neutroner som styrs mot stationer där de prover som ska undersökas är placerade. Neutronerna kan gå rakt igenom material eller molekyler utan att de blir förstörda. Däremot påverkas neutronerna och det är genom att analysera dem som forskarna kan lära sig mer om materialet.

För nionde året i rad har Öhrlings PricewaterhouseCoopers utsett "Bästa förvaltningsberättelse" bland Sveriges kommuners och landstings årsredovisningar. Årets vinnare är Bodens kommun.

Boden har bästa förvaltningsberättelsen

I motiveringen skriver juryn: "Årsredovisningen utgör en naturlig del i kommunens styrsystem. Avrapporteringen av målen är tydlig och enkel att följa. Årsredovisningen innehåller väl utvecklade analyser och beskrivning och har en tilltalande layout vilken gör den användarvänlig och lättillgänglig. Årsredovisningen har också utvecklats mycket positivt sedan kommunen tidigare fick ett hedersomnämmande i denna tävling".

– Det var jätteroligt att vi fick priset. Dessutom var det lite överraskande, för två år sedan fick vi ett hedersomnämmande och efter det trodde jag att det skulle bli svårt att även få priset, säger Tomas Pellikkä, ekonomichef i Bodens kommun.

Han tror att det framför allt är uppföljningen i förvaltningsberättelsen som gjort Boden till årets vinnare.

– Vi har en bra koppling mellan de mål som lagt fast i vårt styrsystem och rapporteringen i årsredovisningen, säger han.

Utöver förstapriset till Bodens kommun delades även hedersomnämmanden ut till Järfälla kommun samt Lomma kommun.

I arbetet med att ta fram vinnaren tittar juryn bland annat på tydligheten när det gäller redovisning av hur mål, riktlinjer och uppdrag genomförs, men även förmågan att presentera fakta, ny-tänkande och kreativitet.

– Vi är samtidigt nogga med att tydligheten i redovisning inte går att kompensera med en elegant layout eller ett i övrigt intressant innehåll, säger juryns ordförande Anders Haglund från Öhrlings PricewaterhouseCoopers.

Juryn pekar också på att det finns utrymme för generella förbättringar på några områden. Det gäller dels att jämförelser kan användas i högre grad som ett sätt att positionera kommunen eller landstinget i förhållande till andra, dels att i högre grad anlägga ett externt perspektiv i analyserna. ■

I juryn ingår följande personer

- ✿ **Stefan Ackerby**, biträdande chefs-ekonom, Sveriges Kommuner och Landsting
- ✿ **Lennart Hansson**, sektionschef, Sveriges Kommuner och Landsting
- ✿ **Ulf Ramberg**, ekonomie doktor och forskningsledare, KEFU, Lund
- ✿ **Harald Lindström**, ordförande, Rådet för kommunal redovisning
- ✿ **Björn Brorström**, prorektor, Högskolan i Borås
- ✿ **Ola Eriksson**, kanslichef, Föreningen Sveriges Kommunalekonomer
- ✿ **Anders Haglund**, Öhrlings PricewaterhouseCoopers (juryordförande)

AV ERIK ARONSSON
FOTO SCANPIX

REKORDINTRESSE FÖR KOMMEK

Det blev nytt deltagarrekord när KOMMEK 2008 gick av stapeln i Malmö 20-21 augusti. Mer än 4 500 personer strömmade till för att lyssna på bland andra kommunminister Mats Odell och förre statsministern Göran Persson.

Umeå universitet har ett bra samarbete med näringslivet i kommunen.

Umeå årets tillväxtkommun

På KOMMEK-mässan delades priset för Årets Tillväxtkommun 2008 ut och det blev Umeå som tog hem den prestigefyllda utmärkelsen. Priset delas ut av Arena för Tillväxt och enligt motiveringen får Umeå priset för sitt "långsiktiga och samarbetsinriktade arbete med att skapa tillväxt."

Framgången för Umeå ligger i ett uttalat samarbete med näringslivet och universitetet.

Umeå har i grunden goda utvecklingsförutsättningar, men också politiker och tjänstemän

som är omvärldsorienterade och vågar satsa – målet är att Umeå ska ha 150 000 invånare till år 2050.

– Vi samarbetar med lokala företag och universitet inom något vi kallar Tillväxtalliansen. Det är en bra form av samarbete, vi kan uppträda gemensamt i frågor som är viktiga för tillväxten, exempelvis flygtrafiken, sade Lennart Holmlund, kommunalråd (s) som tog emot utmärkelsen.

KOMMEK är en kommunalekonomisk mäs­sa som arrangeras vartannat år. I år hölls mässan för elfte gången och den återkommer alltså 2010. Vid mässan möts debattörer, trendsättare, forskare, topptjänstemän och politiker inom kommunsektorn, och den är därmed den kommunala ekonomins främsta mötesplats med femtiotalet seminarier, debatter och miniseminarier samt den populära fackmässan där omkring hundra utställare presenterade nyheter, produkter och tjänster.

Årets mäs­sa satte nytt publikrekord med drygt 4 500 besökare.

– Det är väldigt glädjande att intresset för kommunal ekonomi och politik är så stort, trots att det inte är valår. Det händer mycket intressant i våra kommuner, så jag är egentligen inte förvånad, säger Anders Haglund, projektledare för KOMMEK.

Det enskilt största intresset riktades mot förre statsministern Göran Persson som lockade drygt 1 000 åhörare när han för elfte gången talade på mässan. Persson framhöll bland annat att han anser att de svenska kommunerna är för många och för små för att i framtiden klara sitt välfärds­uppdrag. Det är kanske rimligt att de i en kommande kommunreform får ta över sjukvården, åtminstone närsjukvården. Och då behövs kanske inte landstingen, enligt Göran Persson.

– Det är något som i grunden bör prövas innan man går till beslut om att dela in Sverige i regioner, som kommer att hamna väldigt långt bort från medborgarna. Kommunfolket står alltid närmare väljarna, sade Persson. ■

AV ERIK ARONSSON
FOTO MIKAEL LINDSTRÖM, UMEÅ UNIVERSITET

Kommunminister Mats Odell
invigningstalar på årets
KOMMEK-mässa.

ÖHRLINGS PÅ MÄSSAN

En av de trogna deltagarna på KOMMEK är Komrev inom Öhrlings PricewaterhouseCoopers, och årets mässa var inget undantag. Komrev bjöd på en välfylld monter där bland annat en äkta barista frestade deltagarna med nypressat kaffe.

Ett annat uppskattat inslag var en interaktiv diskussion där besökarna i montern med hjälp av en dator fick svara på frågan "Vad vill du förändra för att färdas väl in i framtiden?". Svaren visades sedan i realtid på fyra bildskärmar som fanns uppsatta runt montern.

"Den regionala nivån måste ta över mer av det som idag är statliga uppgifter för att bättre anpassa utvecklingen till de regionala behoven", var ett av svaren som lämnades in av Jerker

Swanstein, Regionstyrelsens ordförande i Region Skåne.

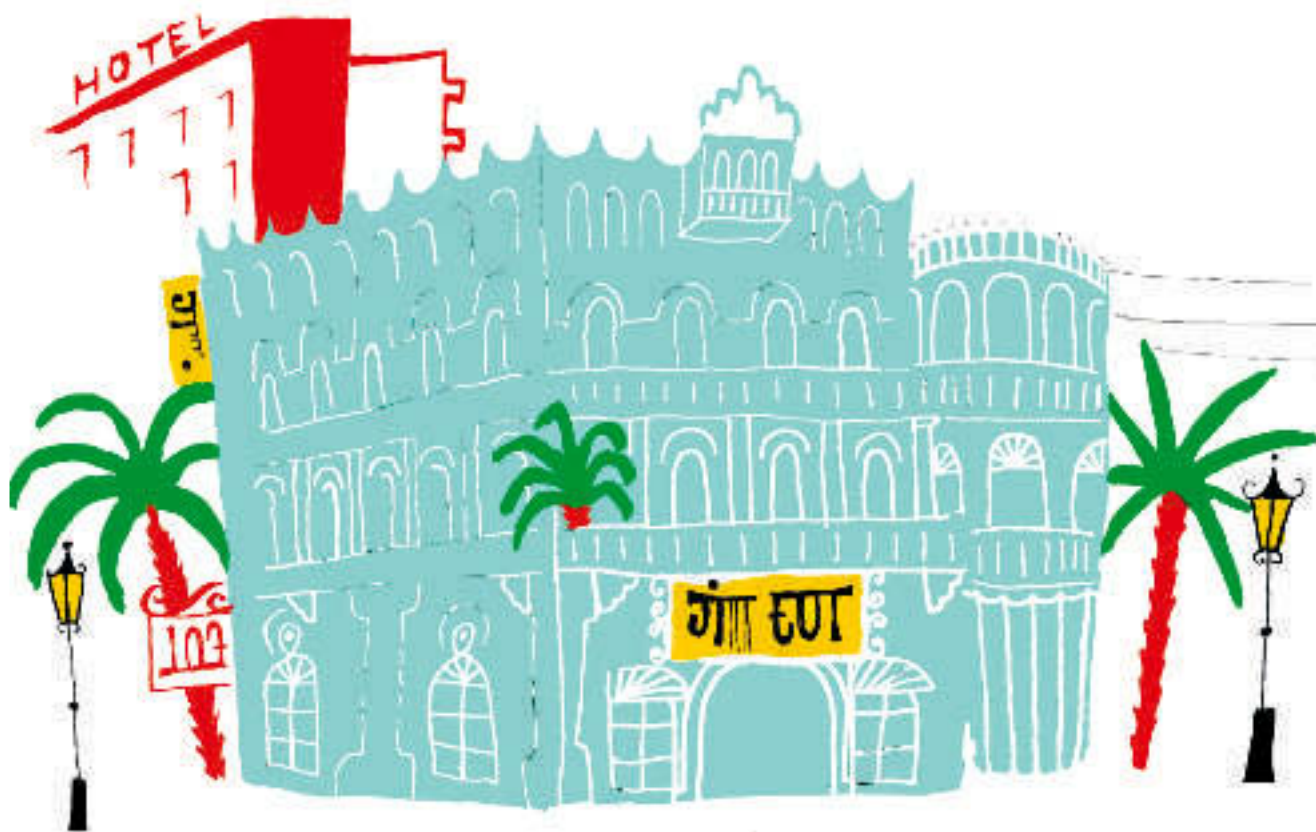
Till montern hade också inbjudits Ilmar Reepalu, ordförande för kommunstyrelsen i Malmö, som fick diskutera svaren som kommit in om regional utveckling.

Ett av Komrevs seminarier var dessutom det näst mest välbesökta på hela mässan med över 800 besökare.

– På det hela taget hade vi ett bra koncept men det krävde också mycket av oss som stod i montern. Alla våra medarbetare som hjälpte till gjorde ett fantastiskt bra jobb, säger Roland Svensson som är Certifierad kommunal revisor hos Komrev inom Öhrlings PricewaterhouseCoopers.

Ilmar Reepalu, ordförande för kommunstyrelsen i Malmö, på plats i Komrevs monter.

SAMARBETE FÖR VÄLFÄRD

PricewaterhouseCoopers har utsett en ny ledare för den globala verksamheten inom offentlig sektor. Valet har fallit på en svensk, Jan Sturesson, Strategisk rådgivare och partner inom Öhrlings PricewaterhouseCoopers, med sin bas inom Komrevs verksamhet i Sverige.

Inom affärsområdet statlig och offentlig sektor (government/public services) är PricewaterhouseCoopers globalt ett av de ledande revisionsföretagen med tusentals anställda i 140 länder och en omsättning på flera miljarder bara inom offentlig sektor. Det är också ett område som står inför en mängd olika utmaningar inför framtiden.

Den senaste tidens turbulens på de finansiella marknaderna, med kraftiga börsfall världen över, är bara ett exempel på händelser som kommer att få stor betydelse även för den offentliga sektorn.

– När jag nyligen träffade några amerikanska kollegor stod det klart för mig att man på fullt allvar tror att bankerna i USA kan komma att bli statliga institutioner.

Det ställer naturligtvis helt nya och stora krav på myndigheterna om man måste börja agera som ägare av finansinstitut. Regleringarna mellan privat och offentlig sektor kommer att få en helt ny dimension, säger Jan Sturesson. Megatrenden sammansmältning får en ny dimension gällande relationen privat och offentligt.

Det finns också en annan aspekt på börsfallet som påverkar den offentliga sektorn, nämligen hur det slår mot de sparpengar som satts av för framtida pensionsåtaganden.

– Den offentliga sektorn står inför ett gigantiskt pensionsåtagande kopplat till megatrenden åldrande. Trenden idag är att folk lever allt längre, samtidigt som det

föds för lite barn. På sikt blir det allt färre som ska bära kostnaden för allt fler och den finansoro vi ser idag är en varnings-signal som visar hur labilt det kan bli, säger Jan Sturesson.

Han tror att den ideella (non-profit) sektorn därför kommer att bli allt viktigare för välfärden framöver.

– Framtidens välfärd kommer att skapas mycket inom non-profit, därför att det kommer att finnas behov av mer pengar i framtiden än idag. Hela megatrenden med åldrande kommer att kopplas ihop med non-profit på ett helt nytt sätt.

En annan megatrend som kommer att prägla framtiden är strävan efter en hållbar utveckling. Detta kommer att kräva samarbeten mellan regeringar,

” Vi vill skapa framtidens offentliga sektor för morgondagens människor i ett samverkande samhälle.”

Jan Sturesson, Global government leader, Öhrlings PricewaterhouseCoopers

OCH TILLVÄXT

företag, ideella organisationer och det civila samhället. Här har PricewaterhouseCoopers goda möjligheter att bidra genom ett väl utvecklat nätverk som knyter ihop global expertis med lokala erfarenheter. Det kan till exempel leda till att man lyckas sätta samman ett team för utveckling av energisektorn i Indien som består av en energiekonom från Calcutta, privatiseringsexperter från Australien, IT-specialister från Bangalore och samhällsvetare från Sverige. Just nu handlar mycket om Eco-Cities i Asien och i Mellanöstern, säger Jan Sturesson, som tidigare varit globalt ansvarig för affärsområdet Cities of the Future.

Att det blivit en svensk som tar ansvar för det globala affärsområdet offentlig sektor visar enligt Jan Sturesson på den starka ställning som Öhrlings PricewaterhouseCoopers har på den svenska marknaden och respekt i den internationella firman.

– Det är ett stort förtroende som visats den svenska firman och ett uttryck för att Sverige är ett av flera föregångsländer. Jag

är väldigt glad över uppdraget men det är inte så enkelt och jag ser fram mot det med mycket stor ödmjukhet. Tack vara fantastiska kollegor i Sverige och runt om i världen skall det nog gå ...

Den övergripande visionen för Jan Sturesson och hans kollegor över hela världen är att bidra till att skapa en offentlig sektor för framtiden, och för morgondagens medborgare.

Utvecklingen för den offentliga sektorn präglas på alla nivåer – internationellt, nationellt, statligt och lokalt – av ökad ekonomisk migration, demografiska förändringar, minskande naturresurser, ökad säkerhetspolitisk oro och allt mer krävande medborgare.

– Vi kan hjälpa till att effektivisera och transformera den offentliga sektorn så att den får en bättre leveransförmåga och ett bättre värdeskapande samtidigt som vi har en god intern kontroll, säger han. Dessutom måste offentlig sektor bli bättre på

strategisk omvärldsbevakning – Business Intelligence – för att kunna fånga framtidens möjligheter!

Det är också viktigt att hjälpa till att lyfta fram de personer som ska leda den offentliga sektorn i framtiden.

– Vi behöver modiga och passionerade ledare som skapar framtidstro, berör och skapar meningsfullhet. Saknar vi bra offentliga ledare blir det heller ingen bra utveckling i den offentliga sektorn. Här har vi goda möjligheter att hjälpa till med

olika former av strategisk ledarutveckling, säger Jan Sturesson. ■

Jan Sturesson, ny ledare för global verksamhet inom offentlig sektor.

Kontaktperson

Jan Sturesson,
Global Leader Government and Public Services
Tel: 046-286 9339 eller 070 / 569 37 37

TEXT ERIK ARONSSON
ILLUSTRATION ANNIKA HUETT

(S) vill ge papperslösa rätt till vård

Socialdemokraterna föreslår i en ny rapport att papperslösa ska få rätt till vård. Det ska gälla inte bara akut vård utan även vardagsåkomor och mödravård.

Förslaget har tagits fram av socialdemokraternas internationella rådslagsgrupp. Bland förslagen från gruppen finns också intensivutbildningar i svenska, en löneliknande introduktionsersättning och rättvis ersättning till kommuner som tar emot flyktingar så att ersättningen speglar de verkliga kostnaderna.

Rådslagsgruppen lyfter särskilt fram följande utgångspunkter:

- ☒ Sverige behöver bli bättre på att välkomna nya svenskar och ta tillvara deras resurser i arbetslivet.
- ☒ Sverige måste anpassa lagstiftningen inför kommande behov av arbetskraftsinvandring.
- ☒ Sverige måste bli bättre på att hantera situationen för dem som lever i Sverige utan tillstånd.

KALIX SAMARBETAR MED MILJONSTAD I KINA

Kalix kommun har träffat ett avtal med miljonstaden Lanzhou i Kina om ett omfattande utbyte. Samarbetet kommer att handla om utbildning, näringsliv och infrastruktur, enligt tidningen Dagens Samhälle.

I oktober kom den första utbytesstudenten till Kalix för att studera på gymnasiet. Senare kommer ytterligare tio elever. Det

blir också ett utbyte av lärare.

Flera företag i Kalix har produktion utlagd i Kina. Nu utökas samarbetet med diskussioner om bland annat produktutveckling.

Kalix kommun är också en av pådrivarna för en planerad korridor för godstransporter från Narvik över Haparanda, Finland och Ryssland mot Kina.

Lanzhou är huvudstad i den kinesiska provinsen Gansu, belägen i centrala Kina vid Gula Floden.

AIG-kris oroar svenska kommuner

Problemen för den amerikanska försäkringsjätten AIG, som drabbats av den pågående krisen på de finansiella marknaderna, leder till oro bland svenska kommuner. I Sverige försäkrar ett hundratal kommuner skolbarnen hos AIG Europe och risken finns för höjda premier.

– Det är allvarligt om krisen leder till högre premier för oss, säger Bengt Löfgren, inköpschef på Höganäs kommun till tidningen Sydsvenskan.

Återverkningarna av AIG:s kris på den europeiska marknaden är ännu inte klarlagda men i Sverige är AIG stora på kommunmarknaden där ett hundratal

kommuner bland annat har tecknat kollektiv olycksförsäkring i AIG Europe.

– Vi har olycksfallsförsäkring för skolbarn från förskola till gymnasieelever, kommunens anställda och våra tjänsteresor i AIG. De vann den upphandling vi hade vid årsskiftet, säger Bengt Löfgren.

Han är inte direkt orolig för att AIG inte kommer att klara av sina åtaganden men är rädd för att krisen kan komma att leda till högre premier.

– Bolaget är räddat men det känns inte som om sista ordet ännu är sagt. Ännu kan det komma nya kallduschar. Vi har inte fått någon information från AIG, säger Bengt Löfgren.

Kringtjänster en marknad som växer

I länder som Spanien och Nederländerna har privata försäkringar drivit fram en jättemarknad för tjänster kring vården och Sverige kan komma att gå samma väg. Det är en av slutsatserna i en ny rapport från statliga Nutek.

Med kringtjänster avses nya tjänster som ligger i gränslandet mellan offentlig och privatfinansierad vård. Det kan gälla till exempel hälso-tjänster via Internet, andra IT-tjänster och utbildning.

Att just Nederländerna och Spanien valts ut i rapporten beror på att de har snabbt växande marknader för kringtjänster, som drivits på av privata försäkringar.

Sedan 2006 måste alla holländare över 18 år ha en privat sjukvårdsförsäkring. I Spanien, som har skattefinansierad vård och omsorg, växer parallellt en försäkringsmarknad bland säsongboende. Bägge marknaderna är intressanta för svensk vårdexport, konstaterar rapporten.

Rapportförfattarna anser att det finns skäl att satsa både på en generell entreprenörskapspolitik och särskilt riktade insatser för att få fler företagare inom vård- och omsorgsbranschen.

Svensk sjukvård hävdar sig väl internationellt

Svensk sjukvård fortsätter att visa goda resultat jämfört med vården i andra länder, enligt en ny rapport från Sveriges Kommuner och Landsting. Det gäller både tillgång till vård, kvalitet, resultat och att sjukvården bedrivs till måttliga kostnader.

– Vi har anledning att vara stolta över kvaliteten i den svenska sjukvården. Återigen rankas Sverige högt när det gäller medicinska resultat samtidigt som kostnaderna är måttliga. Svensk sjukvård ger valuta för pengarna även om det självklart finns utrymme för förbättringar, säger Håkan Sörman, vd på Sveriges Kommuner och Landsting.

Den nya rapporten "Svensk sjukvård i internationell jämförelse" bekräftar slutsatsen från den tidigare (2005), att svensk sjukvård uppvisar goda resultat i jämförelse med jämförbara länder. I årets rapport redovisas dels tre mätningar som gjorts av institut i Sverige och i andra länder, dels en egen jämförelse som kompletteras med sammanfattande index, både avseende resultat, kostnader och effektivitet.

Sveriges ranking i de internationella undersökningarna är tvåa, trea och sexa och i Sveriges Kommuner och Landstings egen jämförelse hamnar Sverige på tredje plats.

Jim Tullgren

en skånsk mystagog

Jim Tullgren, kyrkoherde i Tygelsjö – Västra Klagstorp.

Vackert belägen strax söder om Malmö ligger Tygelsjö - Västra Klagstorps församling. På många sätt påminner den om andra församlingar i Sverige, men inte på alla punkter. Församlingens kyrkoherde, Jim Tullgren, har studerat mystagogik i Chicago, en kunskap som han då och då använder för att entusiasmera kyrkans besökare.

Det första som kommer upp på bordet är cykling. Jim Tullgren har cyklat Vätternrundan fyra gånger. Och den 35 kilometer långa sträckan från hemmet i Bjärred till arbetet klarar han på knappt en timme.

– Att cykla är i sig fantastiskt och en underbar känsla. Men det är nonsens att försöka förklara det för någon som aldrig känt den enorma endorfinrusning man kan få. Den känslan måste upplevas, säger Jim Tullgren och fortsätter.

– På samma sätt är det med kristen tro. När man väl känt Guds närvaro blir den en äkta och mycket stark känsla. Men att förmedla den känslan med logiska resonemang är svårt eftersom den, precis som cykling, måste upplevas.

Mystagogik handlar till stor del om att förmedla känslor och upplevelser. Jim Tullgren berättar att han använder sig av ett nästan översvallande bildspråk, både ur bibeln och ur vardagen.

– Precis som ett stycke bra musik ska en predikan vara berörande och ta känslolivet i anspråk. Men om jag enbart använde mig av denna metod skulle jag trötta ut besökarna. Poängen är att ha många predikoverktyg i lådan eftersom man då kan bli en bättre predikant, säger Jim Tullgren.

Mystagogik är en gammal predikometod som härstammar från 300-talet. Enligt Jim Tullgren är inte målet att förkunna om kyrkan eller locka med den kristna tron. Snarare handlar det om att predikan ska leda till en genuin upplevelse att Gud är närvarande i kyrkan. Och det som skiljer ut mystagogiken är att den insikten ska upplevas istället för att förklaras och teoretiseras.

– Människornas tro kommer då att vila på deras egna gudserfarenheter. Om de

SVENSKA KYRKAN – Visste du att under 2007...

- ☘ ... var 74,3 procent av den svenska befolkningen medlemmar i Svenska kyrkan
- ☘ ... döptes 62 procent av alla nyfödda
- ☘ ... deltog 35 procent av alla 15-åringar i konfirmandarbetet
- ☘ ... stod Svenska kyrkan för 46 procent av alla vigslar i Sverige
- ☘ ... skedde 83 procent av alla begravningar i Svenska kyrkan
- ☘ ... välsignade Svenska kyrkan omkring 50 ingångna partnerskap
- ☘ ... gjordes 19,2 miljoner gudstjänstbesök
- ☘ ... fanns det drygt 5 500 körer
- ☘ ... fick församlingsaftnar, föreläsningar och annan öppen verksamhet totalt 1,5 miljoner besökare
- ☘ ... sjöng omkring 100 000 personer i kör i Svenska kyrkan
- ☘ ... deltog omkring 100 000 personer i grupper inom församlingen, exempelvis diakonala grupper, internationella grupper, sorge- eller bibelstudiegrupper
- ☘ ... var församlingarna medarrangörer i 1 290 kulturrelaterade utställningar
- ☘ ... fick 12 000 skolklasser besök av Svenska kyrkan.

Tygelsjö - Västra Klagstorp församling

Tygelsjö-Västra Klagstorp är en församling med knappt 4 000 medlemmar. Kyrksamheten är relativt hög för att vara en del av Malmö kommun. Under 2006 firades 61 gudstjänster på söndagar och helgdagar med sammanlagt 3 513 deltagare. Församlingen är en del av Malmö kyrkliga samfällighet. En stor del av församlingen utgörs av yrkesverksamma människor med hemmavarande barn.

Kyrkbesökarna i Tygelsjö - Västra Klagstorp uppskattar den nya predikometod som Jim Tullgren börjat tillämpa efter sin utbildning i USA.

senare väljer att fördjupa denna tro kommer den att brytas mot bibelns berättelser, den kristna kulturen och givetvis samtiden.

Jim Tullgrens väg mot mystagogiken började för några år sedan då han gick kursen "kvalificerad fortbildning i predikan". Förra sommaren åkte han på en tre veckor lång kurs i Chicago som resulterade i att han fick den amerikanska titeln Doctor of Ministry in Preaching, alltså Doktor i predikan. Det första kursmomentet finansierades delvis från en fond som härstammar från medeltiden. Det senare kursmomentet i Chicago finansierades av kyrkorådet.

– Kursen var oerhört lärorik. Den har lett till att jag utvecklats som människa samt att det blivit roligare och mer lustfyllt att arbeta som präst.

Men även flera lyssnare har uppskattat

den nya predikometoden, enligt en undersökning som Jim Tullgren genomfört och skrivit en rapport om. Inför en predikan intervjuade han besökarna och ställde frågor om bland annat deras förväntningar. Efter ceremonin ringde Jim Tullgren upp samma personer och ställde kompletterade frågor.

Antal präster och lön

I april 2008 fanns totalt 4 386 präster i aktiv tjänst i Svenska kyrkan. Av dessa var 2 471 män och 1 915 kvinnor.

- ☞ Medellönen för en komminister upp till 29 års ålder är 25 800 kr/ månad
- ☞ Medellönen för en kyrkoherde i åldern 30 – 54 är 38 000 kr/ månad
- ☞ Medellönen för en biskop i åldern 55 år och äldre är 58 900 kr/ månad

– Jag frågade inte "vad var det jag sa" utan hur de hade upplevt gudstjänsten. Syftet var att få reda på hur min predikan påverkade dem. Genom att jag ställde frågorna före gudstjänsten ökade jag interaktiviteten. Kanske undrade de vad jag skulle hitta på under gudstjänsten.

Jim Tullgren kom bland annat fram till att han som präst är viktigare för dem som kommer sällan och inte känner sig hemma i kyrkan.

– Egentligen borde man hänga upp en skylt utanför kyrkan: Varning! Den som inte vill förändras och påverkas ska inte besöka en gudstjänst. ■

AV HENRIK NORBERG
FOTO DANIEL PEDERSEN

Kronprinsessan Victoria blir nu högsta beskyddare för Hela Världen.

Hela Världens beskyddare

Kronprinsessan Victoria blir högsta beskyddare av Svenska kyrkans nya internationella organisation Hela Världen. Hon har sedan drygt tio år varit beskyddare av Lutherhjälpen som nu slagit samman sin verksamhet med Svenska kyrkans mission under det nya namnet.

Hela Världen bedriver internationellt hjälparbete och är en del av ett stort

internationellt nätverk. Tillsammans med olika partners arbetar Hela Världen långsiktigt med landsbygdsutveckling, kamp mot hiv, samt för fred, mänskliga rättigheter och demokrati. Genom det internationella hjälporganet Action by Churches Together (ACT) bedrivs ett aktivt och kompetent katastrofarbete i ett nätverk av 127 kyrkor och organisationer.

Skeppsholmskyrkan föreslås bli hem för Nobelmuseum

Frågan om vad som ska hända med den avsakraliserade Skeppsholmskyrkan i Stockholm kan ha tagit en ny vändning. I en debattartikel i Dagens Nyheter föreslår Cecilia Wikström, riksdagsledamot, präst och kulturpolitisk talesperson för folkpartiet, tillsammans med Madeleine Sjöstedt, kulturborgarråd (fp) i Stockholm, att kyrkan bör bli ett nytt Nobelmuseum.

Debattörerna menar att ett nytt Nobelmuseum skulle framhålla Sverige som en kunskapsnation och ta vara på styrkan i Nobel som symbol för vårt land. "Det är hög tid att staten, Stockholms stad och Nobelstiftelsen tillsammans gör sitt yttersta för att skapa ett museum värdigt Alfreds Nobels minne", skriver förslagsställarna.

PRÄSTER I PROTEST MOT FRA-LAG

Prästerna inom Svenska kyrkan i Helsingborg anser att den nya FRA-lagen hotar deras tystnadsplikt och har därför skrivit till ärkebiskopen och justitieministern i frågan, rapporterar Kyrkans Tidning.

Den nya FRA-lagen som träder i kraft vid årsskiftet har inget skydd mot avlyssning av präster. Journalister och advokater får enligt den nya lagen inte avlyssnas, men till skillnad mot dem finns inte präster undantagna.

Det medför risk för att den tystnadsplikt som skyddar biktsamtal mellan en präst och en person sätts ur spel, anser Helsingborgsprästerna. De har nu skrivit till ärkebiskop Anders Wejryd och frågar vad han kommer att göra för att förhindra detta.

Ett brev har också gått till justitieminister Beatrice Ask med en liknande fråga. "Det är väsentligt för svensk kristenhet att prästerna och pastoreorna blir skyddade från eventuell avlyssning i biktsituation", skriver prästerna i brevet.

Fler fattiga enligt nytt räknasätt

Nya beräkningar från Världsbanken visar att det finns cirka 400 miljoner fler fattiga i världen än vad banken tidigare räknat med. Som extremt fattiga har Världsbanken hittills definierat alla som lever på högst en USA-dollar per dag och enligt den definitionen har antalet fattiga angetts till knappt en miljard människor. Världsbankens reviderade beräkningar, som omfattar de senaste 25 åren, visar nu att antalet fattiga uppgår till 1,4 miljarder människor.

Det är dock värt att notera att antalet fattiga minskat kraftigt under samma period. 1981 utgjorde de 52 procent av utvecklingsländernas dåvarande befolkning, medan andelen 2005 hade sjunkit till 26 procent.

Världsbanken är också trots de nya siffrorna förhoppningsfull när det gäller möjligheten att uppnå FN:s millenniemål om en halvering av den extrema fattigdomen från 1990 till 2015.

– Men att fattigdomen är mer genomgripande än vad vi hittills har trott innebär att vi måste fördubbla våra ansträngningar, särskilt i Afrika söder om Sahara, säger Världsbankens chefsekonom Justin Linhan enligt ett pressmeddelande.

VATIKANEN HÄMTAR KRAFT FRÅN OVAN

I slutet av september började Vatikanen installera de första av 2 400 solpaneler på taket till Paulus den VI:s stora audienshall, rapporterar Catholic News Service. Panelerna är en gåva från ett tyskt företag och väntas bidra med minst 60 procent av den elektricitet som behövs för att värma och kyla byggnaden. Förutom satsningen på solpaneler överväger Vatikanen att bygga vindkraftverk och biogasanläggningar. Europeiska unionens målsättning är att 20 procent av energin som förbrukas inom unionen ska vara förnybar år 2020. Vatikanens mål är att bli först med att nå de målsättningarna.

Prästerna – Imamerna: 6-6

Det blev delad pott när präster och imamer i Göteborg möttes i en fotbollsmatch på klassiska Heden 30:e augusti. Varken straffläggningen i halvtid eller de av domaren påbjudna straffarna efter matchen resulterade i någon vinnare, slutresultatet skrevs till 6-6.

– Som arrangör är jag glad åt att vi delade poängen. Men ska sanningen fram så var faktiskt imamerna det bättre laget, sade Marika Palmdahl, präst i Svenska

kyrkan, till TT efter matchen.

Arrangemanget var ett led i Fotboll för Fred, eller Soccer for Peace 9.11, som det egentligen heter. Vid förra årets match – den första i sitt slag – blev slutresultatet 1-0 till imamerna.

Den gången spelades matchen den 11 september, i syfte att ge det katastrofdrabbade datumet en hoppfullare klang. I år fick dock matchdagen flyttas, eftersom den 11 september inföll under fastemånaden Ramadan.

Ny generalsekreterare för Hela Människan

Den ideella organisationen Hela Människans riksstyrelse har utsett Frank Åkerman till ny generalsekreterare. Han tillträder 1 januari 2009.

Frank Åkerman har en bakgrund som pastor inom Svenska Missionskyrkan. Han har lång erfarenhet av diakonal verksamhet och kommer närmast från en tjänst som direktor för Sociala Missionen i Stockholm.

– Frank Åkerman har stora kunskaper om socialt arbete och villkoren inom ideell sektor samt är en mycket god ledare. Vi ser med tillförsikt på framtiden och tror att Hela Människans arbete under hans ledarskap kan expandera och utvecklas för att

möta ännu fler utsatta människors behov, säger Hela Människans styrelseordförande Olof Lönneborg i en kommentar.

Hela Människan består av ett 90-tal fristående enheter runt om i landet. Organisationen arbetar med förebyggande, behandling och rehabiliterande arbete. Många enheter har RIA-verksamhet (Rådgivning i alkohol- och narkotikafrågor), ett socialt omvårdnads- och behandlingsarbete på kristen grund. Svenska kyrkan, Svenska kyrkans unga, EFS och Missionskyrkan hör till de 18 kyrkor, samfund och kyrkliga ungdomsorganisationer som är organisationens huvudmän.

Hallå där

Carin Mannheimer

Prisad för sin skarpa blick på livet

Carin Mannheimer är en av Sveriges mest folkkära författare, dramatiker och regissörer. Nu har hennes arbete också prisats av Västra Götalandsregionen.

Vad betyder det för dig att få Västra Götalandsregionens kulturpris?

– Jag blev glad och oerhört stolt över att bli uppmärksammas för det jag gör.

Vad gör du just nu?

– Den 5 september hade jag premiär på en ny pjäs på Stadsteatern i Göteborg, Sista dansen. Den handlar om åldrandet, död och om brister i äldreomsorgen. Jag har skrivit pjäsen och regisserat. Den blev en succé innan den hade premiär! Biljetterna är slutsålda till januari och det finns planer att den ska spelas på ett antal andra platser också.

tar upp problem som jag har eller går och funderar över.

Du har skildrat människor under många olika årtionden. Vilken tid tycker du själv var den bästa tiden?

– Det var nog på 1950-talet. Jag var ung, bodde i Lund där jag studerade. Det var en rolig tid, jag var fylld av livsaptit. Det fanns inte så stora motsättningar i samhället då. Även vi som inte hade föräldrar som var akademiker kunde studera och universitetet hade en hög nivå. Det var billigt att studera. I dag är det svårare att vara student och inte lika roligt att vara ung tror jag.

”Jag är ingen 'finkärring' som ser ner på och föraktar människor”

Varför tror du att det du skriver blir så omtyckt?

– Det har jag ingen aning om, det får de som gillar det jag gör säga. Jag gör mig inte till på något sätt, jag har inget recept.

Kan det vara för att du skriver om vanliga människor?

– Jag avskyr det ordet, vanlig. Jag tycker det visar på ett förfärligt förakt, som om det vore sämre att vara vanlig. En person som är enkel och inte fattar.

Men kanske är det så att man tycker om det jag gör för att jag visar respekt för människor. Jag är ingen "finkärring" som ser ner på och föraktar människor och ska berätta hur det egentligen är. Jag är en glad person från landet, jag läste i Lund och bor nu i Göteborg. Jag håller mig "nere på golvet",

1950-talet var en god tid för många.

Även 1960 och 1970-talen var speciella. Allt kunde förändras, det fanns en framtidstro och optimism. Tillväxten var bra.

Man vågar vara kritisk när det går bra. Nu dras svängremmen åt. Allt hänger på jobbet, men bara ett fåtal har egentligen fast anställning. Det gör att man inte vågar ställa upp för varandra och vågar inte kritisera om något känns fel, som till exempel dåliga arbetstider. Man hoppas bara att man får stanna kvar. Man klagar inte heller när gamla mamma inte har det bra på äldreboendet utan är tacksam att hon fått en plats.

Vad har du för framtidsplaner?

– Jag har planer, men inget jag kan säga något om. Om Gud är god och hälsan står mig bi är det risk att det blir mer ... ■

PERSONLIGT

Namn: Carin Mannheimer

Ålder: 74 år.

Familj: barn och barnbarn.

Bor: Göteborg.

Yrke: Författare, regissör, dramatiker och tv-producent. Bland mycket annat har hon skrivit manus till de populära tv-serierna Svenska hjärtan och Saltön. Saltön även regi. Hon fick Stora journalistpriset för en tv-serie om skolan, Lära för livet.

Aktuell: Tidigare i höstas fick hon Västra Götalandsregionens kulturpris på 100 000 kronor. Hon fick priset för att hon "med en aldrig sviktande skarp och genomträngande blick på livet, människorna och samhällsmaskineriets ibland omänskliga framfart i Sverige under lång tid skildrat den ständiga föränderliga svenska samtiden, med ögon och sinnen fyllda med såväl precision och oräddhet som förståelse, ömhet och inte minst humor".

AV PETRA LODÉN
FOTO SCANPIX